

Forord

Responsorium IV er som de tidligere udgivne responsorier tænkt som en vekselsang for 2 orgler eller til nød mellem 2 forskellige registreringer på 1 orgel.

Solostykkerne spilles bedst på en stille, smuk stemme. Korsvarene registreres bedst med flere stemmer med bred klang.

Sct. Andreas kirke med adressen Gothersgade 148, 1124 København K, ligger over for Botanisk Have og ved siden af det tidligere Kommunehospital, der nu er en del af Københavns Universitet.

Kirken har siden 1998 huset en orgelsamling, der for tiden består af 7 landsbykirkeorgler, der er bygget mellem 1890 og 1906. Jeg har samlet orglerne, der står på sidepulpituret, og jeg vedligeholder dem med dygtig hjælp fra orgelentusiast Steen Ekelund. Orgelsamlingen har en bestyrelse og en gensidig aftale med kirkens menighedsråd. Der afholdes 4-5 koncerter årligt i orgelsamlingen. Se kirkens hjemmeside www.sctandreas.dk

Hvert orgel har sit eget temperament. Når jeg pusler om orglerne, føler jeg tit, at de er meget menneskelige – især når de driller ved at sætte ud eller hyle. Nogle gange opstår der problemer, jeg ikke kan forstå, men min hjælper, der har en fortid som lastbilmekaniker, kan ved deduktiv tænkning yde en god hjælp til at løse problemerne.

Når jeg skriver responsorierne, forestiller jeg mig, at orglerne som selvstændige individer improviserer på stedet – afhængig af, hvad den anden part har spillet ud med. De taler med hinanden med det sprog, der er deres - musikkens.

Når vi mennesker taler med hinanden, bruger vi meget sprog, men også en del musik i tonefaldet. Samtaler kan forløbe på mange måder. Man kender typen, der afbryder en god samtale ved i utide at skifte til et helt nyt emne. Eller den, der pludselig optræder med et irriterende lyssind – i musikken kan man slå om i valsetakt. Så er der de artige, der ikke kan klare de disharmoniske diskussioner og må hente støtte i det nagelfaste – i responsorierne kan man gøre modstanderen kold ved at slå over i en koral. Men man kan også bruge koralen for fuld udblæsning til at slå fast, at denne samtale er rigtig god. En lidt for kedelig musik kan krydres med blå toner, og tossede gangarter kan provokere modparten eller få smilet frem.

Måske er det svært for tilhøreren at finde ud af, hvilke følelser, komponisten mener, han har lagt i musikken. Men det er også lige meget. Det er netop musikkens styrke, at man må fortolke den, som man vil. Der er ingen overmennesker, der ved kanonisering af musikværker skal bestemme, hvilken musik, jeg skal synes om. Der er ingen folkepartier, der skal tage mit musiktørklæde fra mig. Og ingen unge eller halvgamle venstreløver skal i deres nedvurderende, umodne holdning til næsten tage mit livs glæde fra mig - orgelmusikken.

Og tak til den lille flok, der deler min interesse! Det var heldigt, I var her samtidig med mig!

Men lad nu orglerne tale – med sig selv og med hinanden – i deres særegne sprog. Disse vidunderlige instrumenter, der mindst af alt kan siges at være perfekte.

Søborg, juli 2008

André Palsgård